

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.10.2026
Sayı : 3222

50708

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

09/10/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Üniversiteler yalnızca akademik bilgi üreten kurumlar değil; bulundukları şehirlerin ekonomik, sosyal, kültürel ve bilimsel potansiyelini toplumsal faydaya dönüştürmesi beklenen kamusal yapılardır. Bu sorumluluğun en önemli başlıklarından biri de engelli ve özel gereksinimli bireylerin eğitime, üretime, istihdama ve sosyal yaşama eşit katılımını sağlayacak çalışmaların geliştirilmesidir.

Kocaeli ili; Türkiye'nin en yoğun sanayi, liman, lojistik, otomotiv, kimya, teknoloji ve üretim merkezlerinden biri olması, Marmara Bölgesi'nin ulaşım ağları üzerindeki stratejik konumu, yoğun nüfusu, göç alan yapısı, deprem ve çevre riski, organize sanayi bölgeleri, limanları, büyük işgücü piyasası ve yüksek teknoloji potansiyeliyle özel öneme sahip illerden biridir. Bu yapı, engelli ve özel gereksinimli bireylerin eğitim, sağlık, ulaşım, afet güvenliği, sosyal yaşam, staj ve istihdama erişimini doğrudan etkilemektedir.

Kocaeli'de engelli bireylerin yükseköğretime erişimi yalnızca üniversiteye kayıt yaptırabilme meselesi değildir. Yoğun sanayi ve kentleşme içinde kampüslere ulaşım, kampüs içi hareketlilik, barınma, yemekhane, sağlık hizmetleri, dijital altyapı, ders materyallerinin erişilebilirliği, sınav uyarlamaları, psikososyal destek, laboratuvar, atölye, Ar-Ge ve uygulamalı eğitim süreçleri, staj olanakları, sosyal-kültürel etkinliklere katılım ve mezuniyet sonrası istihdam birlikte değerlendirilmelidir.

Kocaeli Üniversitesi ve Gebze Teknik Üniversitesi; Kocaeli'nin yükseköğretim kapasitesini güçlendiren, sağlık, mühendislik, teknoloji, bilim, Ar-Ge, sanayi, üretim, bilişim, sosyal bilimler, eğitim ve yerel kalkınma alanlarında katkı sunması beklenen önemli kamusal kurumlardır. Kocaeli Üniversitesi'nin tıp, diş hekimliği, mühendislik, eğitim, fen-edebiyat, iktisadi ve idari bilimler, sağlık bilimleri, güzel sanatlar, iletişim, spor bilimleri, denizcilik, havacılık ve meslek yüksekokulları alanındaki kapasitesi; Gebze Teknik Üniversitesi'nin mühendislik, temel bilimler, mimarlık, işletme, teknoloji, araştırma, Ar-Ge, bilişim ve sanayi iş birlikleri alanındaki yapısı engelli bireylerin eğitime erişimi ve nitelikli istihdama hazırlanması bakımından özel bir sorumluluk doğurmaktadır.

Bu üniversitelerin engelli bireylere yönelik çalışmaları yalnızca kampüs içinde rampa, asansör veya fiziki düzenlemelerle sınırlı kalmamalıdır. Üniversiteler; Kocaeli'nin sanayi, liman, lojistik, otomotiv, kimya, teknoloji, Ar-Ge, sağlık, çevre ve hizmet sektörü potansiyelini dikkate alarak engelli bireylerin eğitimden mesleki beceriye, uygulamalı eğitimden staja, Ar-Ge'den istihdama uzanan süreçlerde desteklenmesine katkı sunmalıdır.

Kocaeli'de özellikle engelli öğrencilerin kampüse ulaşımı, eğitim materyallerine erişimi, dijital sistemleri kullanabilmesi, laboratuvar, atölye ve uygulamalı eğitimlere katılımı, sosyal-kültürel etkinliklerden yararlanması, spor alanlarına erişimi, staj süreçlerinde desteklenmesi, sağlık hizmetlerine ulaşabilmesi ve afet/acil durumlarda güvenli tahliye imkânlarına sahip olması büyük önem taşımaktadır. Üniversitelerin sağlık, mühendislik, teknoloji, eğitim, sosyal bilimler, denizcilik, havacılık, bilişim ve meslek yüksekokulları aracılığıyla engelli bireylerin özel eğitim, rehabilitasyon, teknoloji, sanayi, kamu hizmetleri, sosyal hizmet ve nitelikli istihdam alanlarında desteklenmesi beklenmektedir.

Ayrıca Kocaeli gibi sanayi, liman, lojistik ve teknoloji yoğunluğu yüksek, deprem ve çevre riskleri bulunan, çok sayıda organize sanayi bölgesine sahip bir şehirde, üniversiteler ile Kocaeli İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, AFAD, İŞKUR, Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri, organize sanayi bölgeleri, sanayi ve ticaret odaları, liman işletmeleri, teknoloji firmaları, meslek odaları, sağlık kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve engelli dernekleri arasında güçlü bir koordinasyon kurulması gerekmektedir. Bu nedenle Kocaeli ili ve Kocaeli Üniversitesi ile Gebze Teknik Üniversitesi özelinde 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik yürütülen çalışmaların kapsamlı biçimde değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda;

- 1- Kocaeli Üniversitesi ve Gebze Teknik Üniversitesi'nde engelli bireylere yönelik koordinasyon hangi birimler aracılığıyla yürütülmektedir? Bu birimlerde görev yapan personel sayısı üniversite bazında kaçtır?
- 2- 2020-2026 yılları arasında bu üniversitelerin kampüslerinde erişilebilirlik kapsamında yapılan fiziki düzenlemeler nelerdir? Bu düzenlemeler hangi yerleşkelerde, fakültelerde, yüksekokullarda, meslek yüksekokullarında, hastanelerde, kütüphanelerde,

laboratuvarlarda, atölyelerde, yemekhanelerde, spor alanlarında ve sosyal tesislerde uygulanmıştır?

- 3- Görme, işitme, ortopedik, zihinsel, nörogelişimsel, süregelen hastalık veya diğer engel gruplarına sahip öğrencilerin eğitime erişimini kolaylaştırmak amacıyla hangi akademik uyarlamalar yapılmıştır?
- 4- Bu üniversitelerde 2020-2026 yılları arasında öğrenim gören engelli öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin engel gruplarına, üniversiteye, fakülteye, yüksekokula, meslek yüksekokuluna, enstitüye, programa ve yıllara göre dağılımı nasıldır? Bu dönemde üniversitelerdeki engelli akademik personel ve engelli idari personel sayısı kaçtır?
- 5- Kocaeli'deki üniversiteler ile Kocaeli İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında özel eğitim, kapsayıcı eğitim, rehberlik, engelli öğrencilerin yükseköğretime geçişi ve aile bilgilendirme çalışmaları kapsamında yürütülen ortak çalışmalar nelerdir?
- 6- Kocaeli'nin yoğun sanayi ve ulaşım ağı, organize sanayi bölgeleri, limanları, deprem riski, çevre riskleri ve kampüsler arası hareketlilik ihtiyacı dikkate alınarak engelli öğrencilerin kampüse ulaşımı, barınması, kampüs içi hareketliliği, sağlık hizmetlerine erişimi ve afet/acil durum tahliyesi için özel düzenlemeler yapılmış mıdır?
- 7- Kocaeli'nin otomotiv, kimya, sanayi, liman, lojistik, teknoloji, bilişim, Ar-Ge, sağlık ve hizmet sektörü potansiyeli dikkate alınarak engelli bireylerin beceri kazanmasına, uygulamalı eğitim ve staj yapmasına, mezuniyet sonrası nitelikli istihdama hazırlanmasına yönelik özel çalışmalar yürütülmüş müdür?
- 8- Üniversiteler tarafından 2020-2026 döneminde engelli bireyler odağında TÜBİTAK, Erasmus+, Avrupa Birliği fonları, Birleşmiş Milletler programları, kalkınma ajansı destekleri veya benzeri ulusal/uluslararası projeler yürütülmüş müdür?
- 9- Kocaeli'deki üniversiteler ile yerel yönetimler, kamu kurumları, AFAD, organize sanayi bölgeleri, liman işletmeleri, teknoloji firmaları, meslek odaları, sanayi ve ticaret odaları, sağlık kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve engelli dernekleri arasında yürütülen iş birlikleri nelerdir?
- 10- Üniversitelerin dijital platformları, öğrenci bilgi sistemleri, uzaktan eğitim altyapıları, kütüphane hizmetleri, hastane başvuru sistemleri ve kurumsal dijital platformları engelli bireylerin kullanımına uygun mudur?
- 11- 2020-2026 yılları arasında Kocaeli Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi veya Bakanlığınıza CİMER üzerinden iletilen ve engelli bireylerle ilgili başvuru sayısı kaçtır?
- 12- Kocaeli ili özelinde engelli ve özel gereksinimli bireylerin yükseköğretime erişimi, kampüs yaşamına katılımı, sağlık ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanması, afet/acil durum güvenliği, uygulamalı eğitim ve staj süreçleri, mezuniyet sonrası nitelikli istihdamı ve bağımsız yaşam becerilerinin güçlendirilmesi bakımından tespit edilen başlıca sorunlar nelerdir? Bu sorunların çözümüne yönelik olarak Millî Eğitim Bakanlığı'nın Kocaeli'deki üniversiteler, Kocaeli İl Millî Eğitim Müdürlüğü, yerel yönetimler, kamu kurumları, sağlık kuruluşları, AFAD, sanayi kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte yürüttüğü veya 2026 ve sonrası için planladığı özel bir çalışma, program veya strateji belgesi bulunmakta mıdır?